A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2007. január 18. *

A C-421/05. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Rechtbank van koophandel te Brussel (Belgium) a Bírósághoz 2005. november 29-én érkezett, 2005. november 21-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **City Motors Groep NV**

és

a **Citroën Belux NV**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök, J. N. Cunha Rodrigues és A. Ó Caoimh (előadó) bírák,

főtanácsnok: L. A. Geelhoed,
hivatalvezető: J. Swedenborg tanácsos,

* Az eljárás nyelve: holland.

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. október 26-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a City Motors Groep NV képviseletében A. Tallon és Y. Lemense advocaten,

– a Citroën Belux NV képviseletében J. Verbist és B. van de Walle de Ghelcke advocaten,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében A. Bouquet és A. Whelan, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 2002. július 31-i 1400/2002/EK bizottsági rendelet (HL L 203., 30. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 158. o.) 3. cikke (6) bekezdésének értelmezése.

2 E kérelmet a City Motors Groep NV (a továbbiakban: CMG) és a Citroën Belux NV (a továbbiakban: Citroën) között folyamatban lévő eljárásban nyújtották be, amelynek a tárgya az a kérdés, hogy a Citroën érvényesen mondta-e fel a Citroën márkájú gépjárművek belgiumi forgalmazására vonatkozóan köztük kötött megállapodást.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

3 A Szerződés [81]. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-forgalmazási és szervizmegállapodások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 1995. június 28-i 1475/95/EK bizottsági rendelet (HL L 145., 25. o.) 5. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott mentességi feltételek nem sértik:

[...]

– az egyes feleknek a megállapodás rendkívüli felmondására vonatkozó jogát, amennyiben a másik fél nem teljesíti valamelyik alapvető kötelezettségét.

Ha a felek között nincs egyetértés, akkor minden esetben olyan, a vita gyors rendezését biztosító rendszert kell elfogadniuk – mint például szakértő harmadik személy vagy döntőbíró igénybevétele –, amely nem sérti azt a jogukat, hogy az alkalmazandó nemzeti joguk rendelkezéseinek megfelelően az illetékes bírósághoz forduljanak."

4 2002. október 1-jétől kezdődően a 1400/2002 rendelet lépett az 1475/95 rendelet helyébe.

5 Az 1400/2002 rendelet kilencedik és tizenegyedik preambulumbekezdése szerint:

„(9) Annak megakadályozása érdekében, hogy egy szállító azért mondjon fel egy megállapodást, mert a forgalmazó vagy a javítóműhely versenybarát magatartást tanúsít, például külföldi fogyasztóknak történő aktív vagy passzív eladás, több márka forgalmazása vagy javítási és karbantartási szolgáltatások alvállalkozásba való kiadása révén, minden felmondásban írásban egyértelműen fel kell tüntetni az okokat, amelyeknek tárgyilagosaknak és átláthatóaknak kell lenniük. Ezenkívül a forgalmazók és javítóműhelyek szállítóktól való függetlenségének növelése érdekében elő kell írni a határozott időtartamra kötött megállapodások meg nem hosszabbítására és a határozatlan időtartamra kötött megállapodások megszüntetésére vonatkozó minimális felmondási időt.

[...]

(11) A forgalmazási megállapodást aláíró felek között felmerülő vita gyors rendezésének elősegítése érdekében, amely vita egyébként akadályozná a hatékony versenyt, a megállapodások csak abban az esetben mentesíthetőek, ha minden egyes fél számára biztosítják azt a jogosultságot, hogy független szakértőhöz vagy választottbíróhoz fordulhat, különösen a megállapodás felmondása esetén.

6 A 1400/2002 rendelet „Alkalmazási kör" című 2. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A Szerződés 81. cikkének (3) bekezdése alapján és e rendelet rendelkezéseire is figyelemmel ez a rendelet kinyilvánítja, hogy a 81. cikk (1) bekezdését nem lehet alkalmazni a vertikális megállapodások azon feltételekkel kapcsolatos részeire, amelyek alapján új gépjárművek, a gépjárművekhez tartozó tartalék alkatrészek vagy a gépjárművekhez nyújtott javítási és karbantartási szolgáltatások felek általi vásárlása, értékesítése vagy viszonteladása történik."

7 A 1400/2002 rendelet „Általános feltételek" című, 3. cikkének (4) és (6) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(4) A mentesség alkalmazásának feltétele, hogy a forgalmazóval vagy javítóműhellyel kötött vertikális megállapodás előírja, hogy az a szállító, aki fel kíván mondani egy megállapodást, köteles azt írásban megtenni, és megadni a felmondás részletes, tárgyilagos és átlátható okait annak megakadályozása érdekében, hogy a szállító az e rendeletben nem korlátozott magatartások miatt szüntessen meg egy forgalmazóval vagy javítóműhellyel kötött vertikális megállapodást.

[...]

(6) A mentesség alkalmazásának feltétele, hogy a vertikális megállapodás minden egyes fél számára biztosítsa azt a jogot, hogy a szerződéses kötelezettségeik teljesítésére vonatkozó viták esetén független szakértőhöz vagy választottbíróhoz forduljanak. Ezek a viták többek között a következőkre vonatkozhatnak:

[...]

g) az a kérdés, amely szerint a megállapodás felmondását indokolják-e a felmondásban megadott okok.

Az első mondatban foglalt jog nem érinti az egyes felek azon jogát, hogy a nemzeti bírósághoz forduljanak."

8 A 1400/2002 rendelet „Különösen súlyos korlátozások" című, 4. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a mentességet nem lehet alkalmazni azokra a vertikális megállapodásokra, amelyek célja az e rendelkezésben felsorolt korlátozások valamelyike.

9 Ugyanezen rendelet „Különleges feltételek" című, 5. cikke úgy rendelkezik, hogy a mentességet nem lehet alkalmazni az e rendelkezésben felsorolt és vertikális megállapodásokban foglalt kötelezettségek esetében.

A nemzeti szabályozás

10 A belga polgári törvénykönyv 1184. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A felmondási kikötés mindig beleértendő a kétoldalú szerződésekbe, arra az esetre, ha az egyik fél nem teljesíti a kötelezettségét.

Ebben az esetben a szerződés nem szűnik meg teljes jogi hatállyal. Az a fél, akivel szemben a másik fél nem teljesítette kötelezettségét, választhat, hogy a másik felet a megállapodás végrehajtására kényszeríti, amennyiben ez lehetséges, vagy kártérítés mellett a megállapodás felbontását kéri.

A felbontást bírósági úton kell kérni, és a körülmények függvényében az alperes számára határidő tűzhető ki."

11 Ugyanakkor amennyiben kifejezett felmondási kikötést határoznak meg, a felek kölcsönösen megállapodhatnak abban, hogy az említett 1184. cikk nem alkalmazandó, és meghatározhatják, hogy milyen körülmények között minősül a nemteljesítés kellőképp súlyosnak ahhoz, hogy a megállapodás bírói beavatkozás nélküli teljes jogi hatállyal történő felmondását indokolja.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

12 A CMG 1992 óta forgalmaz Citroën márkájú gépjárműveket Belgiumban a Citroënnel kötött márkakereskedői szerződések alapján. Az új gépjárművek eladására vonatkozóan az utolsó ilyen szerződést 2003. május 13-án kötötték határozatlan időre, 2003. október 1-jei hatálybalépéssel (a továbbiakban: a márkakereskedői szerződés).

13 A márkakereskedői szerződés XVIII. cikke értelmében a Citroën jogosult azonnali és teljes jogi hatállyal felmondani e szerződést minden további felszólítás nélkül, többek között „egy vagy több, új vagy három hónapnál nem régebben forgalomba helyezett [Citroën márkájú] gépjárműnek és/vagy felszerelésnek és kiegészítőknek – az V. és XIV-9. cikk rendelkezéseit sértő módon – olyan viszonteladónak történő újraeladása esetén, aki nem tagja a [Citroën] hivatalos forgalmazási hálózatának, és nem az Európai Gazdasági Térség vagy Svájc területén székhellyel rendelkező márkakereskedő."

14 A márkakereskedői szerződés XXI. cikke kimondja, hogy:

„[...] E szerződés végrehajtásával kapcsolatos vita esetén az egyezség útján történő rendezés érdekében minden egyes fél fordulhat szakértőhöz, akit a Tribunal de commerce de Bruxelles elnöke nevez ki az ezt korábban kérő fél kérésére.

E rendelkezés semmilyen módon nem érinti a feleknek azon jogát, hogy bírósághoz fordulhatnak a szerződés végrehajtásával kapcsolatos vita esetén [...]".

15 2004. június 1-jén a Citroën felmondta a márkakereskedői szerződést a szerződés XVIII. cikkének értelmében, mivel a CMG az Interlease NV társaságnak adott el gépjárműveket.

16 A CMG a márkakereskedői szerződés jogellenes felmondása miatti kártérítésre irányuló keresetet indított a Citroën ellen a Rechtbank van koophandel te Brussel (brüsszeli kereskedelmi törvényszék) előtt. Ennek keretében úgy érvelt többek között, hogy az ezen megállapodásban szereplő kifejezett felmondási kikötés ellentétes az 1400/2002 rendelettel.

17 Az ideiglenes intézkedést elrendelő határozatában az említett bíróság elnöke elrendelte, hogy a Citroën pénzbírság terhe mellett tartsa fent kapcsolatait a CMG-vel az ügy érdemében való döntés meghozataláig. A Citroën által e végzés ellen benyújtott fellebbezést a Hof van beroep te Brussel (brüsszeli fellebbviteli bíróság) elutasította.

18 Az ügy érdemét illetően a kérdést előterjesztő bíróság, magáévá téve a Hof van beroep te Brussel megfontolásait, úgy véli, hogy az 1400/2002 rendelet 3. cikke (6) bekezdésének g) pontját úgy kell értelmezni, hogy a szerződést fent kell tartani az alapeljárás eldöntéséig. Következésképpen az említett (6) bekezdésben felsorolt esetek egyikében sem állhat fent olyan kifejezett felmondási kikötés, amely lehetővé teszi a szakértő, választottbíró vagy bíróság előzetes beavatkozásának megakadályozását. A márkakereskedői szerződés XVIII. cikke tehát első látásra nincs összhangban az 1400/2002 rendelettel.

19 E körülmények között a Rechtbank van koophandel te Brussel úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„1) Az [...] 1400/2002 [...] rendelet 3. cikkének (6) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy kizár egy kifejezett felmondási kikötést az olyan gépjármű-márkakereskedői megállapodásban, amelynek tekintetében igénybe kívánják venni [az ugyanezen rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott] mentességet?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

20 E kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az 1400/2002 rendelet 3. cikkének (6) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott csoportmentesség nem alkalmazható a rendelet hatálya alá tartozó azon megállapodásokra, amelyek – az alapügyben vitatotthoz hasonlóan – olyan kifejezett felmondási kikötést tartalmaznak, amelynek értelmében a szállító teljes jogi hatállyal és előzetes értesítés nélkül felmondhatja szerződést, amennyiben a forgalmazó nem teljesíti az említett kikötésben szereplő szerződéses kötelezettségei valamelyikét.

21 A CMG szerint a kifejezett felmondási kikötést versenykorlátozónak kell tekinteni, amennyiben a szállítót domináns helyzetbe hozza azáltal, hogy jogvita esetén korlátozza a nemzeti bíróság mérlegelési jogkörét. Ilyen rendelkezés esetén az eljáró bíróságnak annak vizsgálatára kellene szorítkoznia, hogy az alkalmazásának feltételei teljesülnek-e, valamint hogy a felmondás joggal való visszaélést jelent-e. E rendelkezés versenykorlátozó jellegét ráadásul azon tény is megerősíti, hogy ellentétben az 1475/95 rendelettel, az 1400/2002 rendelet nem rendelkezik a rendkívüli felmondás lehetőségéről a szerződésből fakadó lényegi kötelezettségek valamelyikének nem teljesítése esetére.

22 E tekintetben először is meg kell jegyezni, amint a Citroën helyesen kifejtette, hogy az 1400/2002 rendeletnek sem a 4., sem az 5. cikke – amelyek kimerítően felsorolják az e rendelet által meghatározott csoportmentesség alkalmazását akadályozó különleges korlátozásokat és feltételeket – nem említi a kifejezett felmondási kikötést.

23 Amint azt a CMG az írásbeli észrevételeiben kifejtette, az 1400/2002 rendelet – az 1475/95 rendelet 5. cikkének (3) bekezdésétől eltérően – nem határozza meg kifejezetten, hogy a csoportmentesség feltételei „nem érintik [...] az egyes feleknek a

megállapodás rendkívüli felmondására vonatkozó jogát, amennyiben a másik fél nem teljesíti valamelyik alapvető kötelezettségét".

24 Ugyanakkor e hallgatásból nem lehet arra következtetni, hogy a kifejezett felmondási kikötések ezentúl tiltottak lennének, amennyiben a verseny korlátozását jelenti az EK 81. cikke (1) bekezdésének értelmében. Az 1475/95 rendelet 5. cikkének (3) bekezdésének semmi esetre sem célja csoportmentességet biztosítani bizonyos, az EK 81. cikke (1) bekezdésének értelmében versenykorlátozó magatartásoknak, csupán egy lehetőséget szabályoz, amely nem korlátozza a feleknek a hatályos nemzeti jog alapján élvezett szerződési szabadságát (lásd ebben az értelemben a C-125/05. sz., Vulcan Silkeborg ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-7637. o.] 47. pontját).

25 Előzetes döntéshozatalra utaló határozatában a Rechtbank van koophandel te Brussel ugyanakkor arra a kérdésre keres választ, hogy a kifejezett felmondási kikötés, amennyiben lehetővé teszi független szakértő, választottbíró vagy bíróság előzetes beavatkozásának megakadályozását, ellentétes-e az 1400/2002 rendelet 3. cikkének (6) bekezdésével. E rendelkezésnek a betartása ugyanis úgy tűnik, megkívánja a felmondás tárgyát képező megállapodás hatályban maradását az említett felmondás érvényességére vonatkozó jogvita eldöntéséig.

26 Meg kell ugyanakkor állapítani, hogy az 1400/2002 rendelet 3. cikke (6) bekezdése nem tilt meg semmilyen szerződéses kikötést, csupán azt követeli meg a csoportmentesség alkalmazásának feltételeként, hogy a szállítóval kötött megállapodás – nem érintve az egyes feleknek azon jogát, hogy nemzeti bírósághoz forduljanak – minden egyes fél számára biztosítsa azt a szerződéses jogot, hogy szerződéses viták esetén független szakértőhöz vagy választottbíróhoz forduljanak, többek között az e rendelkezés g) pontjában meghatározott azon kérdésre vonatkozóan, amely szerint a megállapodás felmondását indokolják-e a felmondásban megadott okok.

27 Ennélfogva a csoportmentesség ezen alkalmazási feltételének betartásához elegendő – magának az 1400/2002 rendelet 3. cikkének (6) bekezdése szerint, és e rendelet tizenegyedik preambulumbekezdéséből következően –, hogy ha az adott megállapodás tartalmaz ilyen szerződéses jogra vonatkozó rendelkezést. Mivel a szerződéses viták e rendelkezésben található felsorolása nem kimerítő, ez az eset áll fent, amennyiben a felmondásra felmondási idővel vagy anélkül került sor. Azonban sem az említett rendelkezés, sem az említett rendelet rendelkezései nem írják elő a csoportmentesség alkalmazásának feltételeként azt, hogy a független szakértő, a választottbíró vagy a bíróság beavatkozására a felmondás végrehajtása előtt kerüljön sor, illetve hogy az előbbi felfüggeszti az utóbbi hatásait, amíg nem születik határozat e felmondás érvényességét illetően.

28 A fentiekből következik tehát, hogy az 1400/2002 rendelet egyik kikötése sem tiltja meg a kikötés hatálya alá tartozó megállapodást kötő feleknek, hogy az alapügyben vitatotthoz hasonló kifejezett felmondási kikötést írjanak elő (lásd ebben az értelemben a C-230/96. sz. Cabour-ügyben 1998. április 30-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-2055. o.] 37. pontját). Következésképpen e kikötés érvényessége elvileg nem az említett rendeletre, hanem kizárólag a nemzeti jogra tartozik.

29 Ugyanakkor az 1400/2002 rendelet hatálya alá tartozó szerződés felmondását illetően figyelembe kell venni azt a tényt, hogy e rendelet 3. cikke (4) bekezdésének értelmében a csoportmentesség kizárólag akkor alkalmazható, amennyiben a megállapodás előírja, hogy az a szállító, aki fel kívánja mondani e megállapodást, köteles azt írásban megtenni, és ugyanezen kikötés értelmében megadni a felmondás részletes, tárgyilagos és átlátható okait, annak megakadályozása érdekében, hogy a szállító az említett rendeletben nem korlátozott magatartások miatt szüntesse meg a megállapodást. Ez a helyzet áll fent a rendelet kilencedik preambulumbekezdése szerint, amennyiben a szállító azért mondja fel a megállapodást, mert a forgalmazó versenybarát magatartást tanúsít, mint például a külföldi fogyasztóknak történő aktív vagy passzív eladás.

30 Következésképpen amint azt mind a CMG, mind az Európai Közösségek Bizottsága állítja, és amint azt egyébként maga a Citroën is elismeri, amennyiben a szállító a

kifejezett felmondási kikötés értelmében mondja fel a megállapodást, az 1400/2002 rendelet által meghatározott csoportmentesség alkalmazási feltételeinek betartása nemcsak azt kívánja meg, hogy a szállító írásban adja meg a felmondás okait, hanem azt is, hogy a független szakértő, a választottbíró, illetve a nemzeti bíróság – amelyekhez az említett rendelet 3. cikkének (6) bekezdése értelmében a forgalmazó e felmondás érvényességének vitatása esetén fordulhat – hatékony ellenőrzést gyakorolhassanak ezen okok tekintetében.

31 A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak felülvizsgálata, hogy a hatályos nemzeti jog biztosítja-e ezt a hatékony ellenőrzést, amennyiben a szállító kifejezett felmondási kikötés értelmében mondja fel a megállapodást.

32 E tekintetben, figyelembe véve az 1400/2002 rendelet 3. cikke (4) bekezdésének célját, ezen ellenőrzés hatékonysága megköveteli legalábbis azt, hogy a független szakértő, a választottbíró, illetve a bíróság meggyőződhessen arról, hogy a szállító általi felmondást nem a forgalmazó gyakorlata indokolta, amely nem képezheti korlátozások tárgyát e rendelet keretében.

33 Egyébként az 1400/2002 rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében meghatározott csoportmentesség alkalmazási feltételeinek szállító által történő megsértése esetén a nemzeti bíróságnak le kell tudni vonnia valamennyi következtetést, a nemzeti joggal összhangban, mind az EK 81. cikkre tekintettel a szóban forgó megállapodás érvényességét illetően, mind a forgalmazó által esetlegesen elszenvedett károkért történő kártérítést illetően, amennyiben ok-okozati összefüggés áll fenn e kár és az EK 81. cikkel ellentétes megállapodás vagy összehangolt magatartás között (lásd ebben az értelemben a C-453/99. sz., Courage és Crehan ügyben 2001. szeptember

20-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-6297. o.] 26. pontját, valamint a C-295/04–C-298/04. sz., Manfredi és társai ügyben 2006. július 13-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-6619. o.] 60., 61. és 90. pontját).

34 Azt a kérdést illetően, hogy a független szakértő, a választottbíró, illetve a nemzeti bíróság beavatkozására a felmondást megelőzően kell-e, hogy sor kerüljön, illetve, hogy ez utóbbi hatásait fel kell-e függeszteni a felmondás érvényességével kapcsolatos határozat meghozataláig, emlékeztetni kell arra, hogy vonatkozó közösségi szabályozás hiányában, mivel az 1400/2002 rendelet semelyik kikötése sem tartalmaz – amint az ezen ítélet 27. pontjából kitűnik – ilyen követelményt, a hatáskörrel rendelkező bíróságok meghatározása és a közösségi jog közvetlen hatályára alapított jogok védelmét a jogalanyok számára biztosító keresetekre vonatkozó eljárási szabályok kialakítása az egyes tagállamok jogrendszerének feladata, e szabályok azonban egyrészt nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint azok, amelyek a hasonló tagállami jogi keresetekre vonatkoznak (egyenértékűség elve), másrészt nem tehetik a gyakorlatban lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé a közösségi jogrend által biztosított jogok érvényesítését (tényleges érvényesülés elve) (lásd különösen a fent hivatkozott Courage és Crehan ügyben hozott ítélet 29. pontját, valamint a fent hivatkozott Manfredi és társai ügyben hozott ítélet 62. és 71. pontját).

35 Az egyenértékűség elvével összhangban a független szakértőnek, választottbírónak vagy nemzeti bíróságnak, amelynek a közösségi versenyjogra tekintettel kell a kifejezett felmondási kikötés szerinti felmondás érvényességét értékelnie, nem kell a felmondást megelőzően beavatkoznia, amennyiben – amint ez előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, és amint az alapeljárás felei ezt a tárgyalás során a Bíróság kérdéseire adott válaszaikban lényegében előadták – nem szükséges az ilyen előzetes beavatkozás akkor sem, amikor az ilyen felmondás érvényességét a nemzeti jog hasonló kikötéseire tekintettel kell vizsgálni. Továbbá nem tűnik úgy, hogy az ideiglenes intézkedésről határozó bíró beavatkozásának feltételei kedvezőtlenebbek lennének a közösségi versenyjogon alapuló keresetek esetén, mint a nemzeti jogon alapuló hasonló keresetek esetén – e kérdésnek ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróság vizsgálatának tárgyát kell képeznie.

36 A tényleges érvényesülés elvét illetően, amennyiben a kifejezett felmondási kikötés szerinti felmondás indokainak a 1400/2002 rendelet szempontjából való érvényessége a jelen ítélet 29–33. pontjában felsorolt feltételeknek megfelelő ellenőrzés tárgyát kell, hogy képezze, a tény, hogy e kikötés hatása a független szakértő, a választottbíró, illetve a nemzeti bíróság előzetes beavatkozásának kizárása, valamint hogy az említett felmondás hatásai nincsenek a felmondás érvényességét illető határozat meghozataláig felfüggesztve, nem tekinthető úgy, hogy az említett rendelet által biztosított jogok gyakorlását gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé tenné.

37 Következésképpen azt kell válaszolni az előterjesztett kérdésre, hogy úgy kell értelmezni az 1400/2002 rendelet 3. cikke (6) bekezdését, hogy az a tény, miszerint az e rendelet hatálya alá tartozó megállapodás – az alapügyben vitatotthoz hasonlóan – kifejezett felmondási kikötést tartalmaz, amelynek értelmében a szállító teljes jogi hatállyal és előzetes értesítés nélkül felmondhatja a szerződést, amennyiben a forgalmazó nem teljesíti az említett kikötésben szereplő szerződéses kötelezettségei valamelyikét, nem eredményezi az említett rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott csoportmentesség e megállapodásra történő alkalmazásának kizárását.

A költségekről

38 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 2002. július 31-i 1400/2002/EK bizottsági rendelet 3. cikke (6) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a tény, miszerint az e rendelet hatálya alá tartozó megállapodás – az alapügyben vitatotthoz hasonlóan – kifejezett felmondási kikötést tartalmaz, amelynek értelmében a szállító teljes jogi hatállyal és előzetes értesítés nélkül felmondhatja a szerződést, amennyiben a forgalmazó nem teljesíti az említett kikötésben szereplő szerződéses kötelezettségei valamelyikét, nem eredményezi az említett rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott csoportmentesség e megállapodásra történő alkalmazásának kizárását.

Aláírások